

כתבי קודש

מענות לשאלות המניחים

בקשר עם לקוטי שיחות
חלק י"א שיחה א לפרשת בא

חלקם בפרסום ראשון

לקוטי שיחות
PROJECT
LIKKUTEI
SICHOS

יו"ל לתועלת משתתפי פרויקט לקוטי שיחות

פתח דבר

לקראת שבוע פ' בא - בו לומדים במסגרת 'פרוייקט לקוטי שיחות' את השיחות דפ' בא בלקוטי שיחות חי"א, מוציאים אנו לאור בזה צילום מכת"ק - מענות לשאלות המניחים בשיחת שבת חוה"מ סוכות ה'תשכ"ח.

בהתוועדות הנ"ל דיבר הרבי בענין גדר היתר מלאכת אוכל נפש ביו"ט כהשתתפות בכינוס תורה.

לאחרי ההתוועדות נתקשו המניחים בהכנת דברי הרבי וכתבו לרבי כמה שאלות. הרבי ענה להם על שאלותיהם, וכנראה, עריכת השיחה להגהה כ"ליקוט" לקראת ש"פ בא ה'תשל"ד (לקו"ש חי"א שיחה א' לפ' בא) היתה ע"פ תשובות הרבי לשאלות המניחים, המתפרסמים בזה.

חלק מצילומים אלו נתפרסמו בכמות שונות, ורובם באים כאן לראשונה עם פענוח מלא.

התודה והברכה להגאון החסיד הרב אברהם יצחק ברוך שי' גערליצקי על עזרתו המרובה בהכנת קובץ זה.

תקוותנו שפרסום זה, יגביר את הקאך בלימוד תורת הרבי, ובמהרה נזכה לשמוע תורה חדשה מפי רבינו, תיכף ומיד ממש.

מענות לשאלות המניחים בהתוועדות שבת חוה"מ סוכות ה'תשכ"ח

ב"ה.

א. בהשיחות צמצמץ דשבת חוה"מ סוכות נהבאר בענין מלאכת אוכל נפש שמותר ביו"ט, שאפשר לבאר זה בב' אופנים: א) ש"אוכל נפש" הוא סימן, והיינו שמלאכות אלו לא נאסרו כלל מלכתחילה. ב) ש"אוכל נפש" הוא טעם, והיינו שגם מלאכות אלו, מצד עצמם, הם אסורים, ורק שהותרו לצורך אכילת יו"ט. (ועפ"י אופן הב' יומתק לשון המשנה (ביצה לו, ב) אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד, שנאמר כאן ב' מיעוטים - א) "אין בין" ב) "בלבד" - ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות, כי גם בהמלאכות דאוכל נפש (כמו שהם מצד עצמם, אלולי הטעם דשמחת יו"ט) שוים יו"ט ושבת).

ונתבאר, שלכאורה מלשון אדה"ו (סי' תצה ס"ב) "ומהו מלאכת עבודה, כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו'" משמע ש"אוכל נפש" הוא סימן, שמלאכות דאוכל נפש לא נאסרו כלל מלכתחילה כי אינם בכלל "מלאכת עבודה" (וכמו שמוכיח ב"המועדים בהלכה" בתחלתו). אבל ממ"ש שם "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" מוכח שהוא "טעם". והיינו דס"ל לאדה"ו שבתהיה דמלאכה.

~~אוכל נפש ישנם ב' הענינים: "סימן" ו"טעם". והמשך הסעיף הוא: "ומהו מלאכת עבודה, כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו'". שמלאכות אלו אסורים בכל האופנים. אבל כל מלאכה הנעשית באוכל כו', שמלאכות אלו אינם בכלל מלאכת עבודה,~~

~~ומלאכות אלו התירה התורה לצורך אכילת יו"ט".~~

שאלה: כן זכרו הלשון בשעת החזרה. אם נכון, כי אינו מובן מהו

הכוונה בזה?

אחדים רצו לפרש, שהכוונה הוא שבמלאכת אוכל נפש עצמם ישנם ב' סוגים: א) מלאכת שחיטה עד"מ ש"עשוי" ורגילה לצורך אוכל נפש" (שמ"ק כתובות ז, א), ומלאכה זו מותרת לפי שאינה בכלל מלאכת עבודה (ענין "סימן"). ב) מלאכת הבערה עד"מ, שאין כל עיקרה לצורך אוכל נפש, ולכן היא בכלל "מלאכת עבודה", אלא שמ"מ הותרה לצורך אכילת יו"ט (ענין "טעם"). אבל לכאורה, פירוש זה אינו נכון, כי בשו"ע שם כותב "כגון הקצירה והדישה כו' והשחיטה והבישול כו'", הרי שמדבר במלאכות שכל ענינם הוא אלא לצורך אוכל נפש, ועליהם מסיים "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט". אצאאאא (ואולי יש לרחוק שלצדדין

א. במכתבם כתבו:

א. "בהשיחות דשבת חוה"מ סוכות נתבאר בענין מלאכת אוכל נפש שמותר ביו"ט, שאפשר לבאר זה בכ' אופנים: א) ש"אוכל נפש" הוא סימן, והיינו שמלאכות אלו לא נאסרו כלל מלכתחילה. ב) ש"אוכל נפש" הוא טעם, והיינו שגם מלאכות אלו, מצד עצמם, הם אסורים, ורק שהותרו לצורך אכילת יו"ט. (ועפ"י אופן הב' יומתק לשון המשנה (ביצה לו, ב) אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד, שנאמר כאן ב' מיעוטים - א) "אין בין" ב) "בלבד" - ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות, כי גם בהמלאכות דאוכל נפש (כמו שהם מצד עצמם, אלולי הטעם דשמחת יו"ט) שוים יו"ט ושבת).

ונתבאר, שלכאורה מלשון אדה"ז (סי' תצה ס"ב) "ומהו מלאכת עבודה, כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו"ו משמע ש"אוכל נפש" הוא סימן, שמלאכות דאוכל נפש לא נאסרו כלל מלכתחילה כי אינם בכלל "מלאכת עבודה" (וכמו שמוכיח ב"המועדים בהלכה" בתחלתו). אבל ממ"ש שם "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" מוכח שהוא "טעם". והיינו דס"ל לאדה"ז שבהיתר דמלאכת אוכל נפש ישנם ב' הענינים: "סימן" ו"טעם". והמשך הסעיף הוא: "ומהו מלאכת עבודה, כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו", שמלאכות אלו אסורים בכל האופנים. אבל כל מלאכה הנעשית באוכל כו", שמלאכות אלו אינם בכלל מלאכת עבודה, ומלאכות אלו התירה התורה "לצורך אכילת יו"ט".

שאלה: כן זכרו בשעת החזרה. אם נכון, כי אינו מובן מהו הכוונה בזה?

אחדים רצו לפרש, שהכוונה הוא שבמלאכת אוכל נפש עצמם ישנם ב' סוגים: א) מלאכת שחיטה עד"מ ש"עשוי' ורגילה לצורך אוכל נפש" (שמ"ק כתובות ז, א), ומלאכה זו מותרת לפי שאינה בכלל מלאכת עבודה (ענין "סימן"). ב) מלאכת הבערה עד"מ, שאין כל עיקרה לצורך אוכל נפש, ולכן היא בכלל "מלאכת עבודה", אלא שמ"מ הותרה לצורך אכילת יו"ט (ענין "טעם"). אבל לכאורה, פירוש זה אינו נכון, כי בשו"ע שם כותב "כגון הקצירה והדישה כו' והשחיטה והבישול כו", הרי שמדבר במלאכות שכל ענינם הוא לצורך אוכל נפש, ועליהם מסיים "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט". (ואולי יש לדחוק שלצדין קתני: "לפיכך נקראין כל מלאכות אלו וכיוצא בהן מלאכת אוכל נפש" (ולא מלאכת עבודה) - קאי על מלאכות שכל עיקרן הן לצורך אוכל נפש, "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" - קאי על מלאכת הוצאה וכדומה. אבל מלשון אדה"ז משמע אשר ב' הטעמים - "נקראין כו' מלאכת אוכל נפש (ולא מלאכת עבודה); "שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" - קאי על כל סוגי המלאכות שמונה שם). מה הי' הכוונה בהשיחה בפירוש דברי אדה"ז?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] על מה שכתבו: "אבל ממ"ש שם" שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" מוכח שהוא "טעם". והיינו דס"ל לאדה"ז שבהיתר דמלאכת אוכל נפש ישנם ב' הענינים: "סימן" ו"טעם". והמשך הסעיף הוא: "ומהו מלאכת עבודה, כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו", שמלאכות אלו אסורים בכל האופנים. "אבל כל מלאכה הנעשית באוכל כו", שמלאכות אלו אינם בכלל מלאכת עבודה, ומלאכות אלו התירה התורה "לצורך אכילת יו"ט" - כתב:

[אבל ממ"ש שם" שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" מוכח שהוא "טעם". והיינו דס"ל לאדה"ז שבהיתר דמלאכת אוכל נפש] ש[ישנם ב' הענינים: "סימן" ו"טעם". והמשך הסעיף הוא: "ומהו] נפרדים בתורה: (א) כל (באמור) כל [מלאכת עבודה]; ל"ת (ובמלאכת או"נ אינו מדובר מה דינה) (ומבארו אדה"ז [כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו"ו]); [שמלאכות אלו אסורים בכל האופנים. אבל כל מלאכה הנעשית באוכל כו", שמלאכות אלו אינם בכלל מלאכת עבודה, ומלאכות אלו התירה התורה] (ב) (בבא) כל מלאכה (סתם - ל"ד עבודה) לא יעשה בהם אך (במקצת ממלאכת או"נ) (מ) אשר יאכל גו' [ומתורץ לאדה"ז - דל"ק בבא "עבודה"] היינו ש[לצורך אכילת יו"ט"ו].

ומחק את כל הקטע "אחדים רצו לפרש כו".

ב. במכתבם כתבו:

ב. "בהשיחה נאמר שהנפקותא להלכה בין שני אופנים אלו ("סימן" ו"טעם") הוא לענין "מתוך שהותרה כו", ולענין המתענה ביו"ט.

בהשיחה לא נתפרש מהי הנפקותא לענין "מתוך". ולכאורה הנפק"מ הוא (כמו שמבאר בהמועדים בהלכה שם), שלפי אופן הראשון פירוש "מתוך" הוא לאו דוקא. והכוונה ב"מתוך" הוא מכיון. היינו, מתוך (מכיון) שהותרה לצורך ה"ז הוכחה שמלאכה זו לא נאסרה מלכתחילה, ובמילא, מותרת גם שלא לצורך. ולפי"ז, גם כשאינו צורך היום כלל, מותרת היא. משא"כ לאופן השני, לשון "מתוך" הוא דוקא: "מתוך שהותרה לצורך" הנה ענין זה הוא גורם להתיר גם שלא לצורך, ומכיון שהיתר שלא לצורך מסתעף ונמשך מתוך שהיתר שלצורך, לכן א"א שהמסובב

1. לתועלת המעיינים מועתקת בזה הפיסקא עוה"פ ברצף:

אבל ממ"ש שם" שהתורה התירה לעשותה לצורך אכילת יו"ט" מוכח שהוא "טעם". והיינו דס"ל לאדה"ז שישנם ב' ענינים נפרדים בתורה: (א) כל (באמור) כל מלאכת עבודה ל"ת (ובמלאכת או"נ אינו מדובר מה דינה) (ומבארו אדה"ז כל מלאכה שאינה נעשית באוכל כו"ו) (ב) (בבא) כל מלאכה (סתם - ל"ד עבודה) לא יעשה בהם אך (במקצת מ) אשר יאכל גו' [ומתורץ לאדה"ז - דל"ק בבא "עבודה"] היינו ש"לצורך אכילת יו"ט".

יהי' באופן אחר לגמרי מהסיבה, ובמילא, אינו מותר רק כשהוא קצת צורך יו"ט. אם זה הי' הכוונה בהשיחה. כי (א) גם לאופן הראשון ש"אוכל נפש" הוא סימן, יש לומר שמ"מ צריך שיהי' קצת צורך יו"ט, וכמו שמבאר בהמועדים בהלכה שם אשר "העבודה נגדרת לא באופי' של מלאכה זו בכלל, אלא בתכלית המלאכה עכשיו". (ב) לפי מה שנאמר בהשיחה, שיש (אליבא דאמת) נפ"מ להלכה בין ב' אופנים אלו לענין מתוך (והיינו שלהאופן שאוכל נפש הוא סימן מותר גם כשאין בו צורך יו"ט כלל), מהי כל החקירה בדעת אדה"ז (איך ס"ל בגדר אוכל נפש, אם הוא סימן או טעם), והרי פסק בפירוש (תצה, סעיף ג) "ובלבד שיהא בהן קצת צורך יו"ט?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[2] על מה שכתבו: "בהשיחה נאמר שהנפקותא להלכה בין שני אופנים אלו ("סימן" ו"טעם") הוא לענין "מתוך שהותרה כו", ולענין המתענה ביו"ט" - על התיבות "הוא לענין", כתב:

לב"ש - ודאי טעם. לב"ה ["מתוך שהותרה כו"] (לכאורה?) סימן (וקצת צורך - מדרבנן) (ובדוחק יל"פ) טעם - והפי' מתוך שהותרה לצורך הותרה (כשיש בזה) גם שלל"צ (היינו קצת צורך והשאר שלל"צ)

[3] על מה שכתבו: "משא"כ לאופן השני, לשון "מתוך" הוא דוקא: "מתוך שהותרה לצורך" הנה ענין זה הוא גורם להתיר גם שלא לצורך" - על תיבת "גורם", כתב:

! - אדרבא מונע)

[4] על מה שכתבו: "אם זה הי' הכוונה בהשיחה. כי (א) גם לאופן הראשון ש"אוכל נפש" הוא סימן, יש לומר שמ"מ צריך שיהי' קצת צורך יו"ט" - כתב:

[אם זה הי' הכוונה בהשיחה. כי (א) גם לאופן הראשון ש"אוכל נפש" הוא סימן] א"כ [לצורך] - אינו אמת

[5] על מה שכתבו (מס' המועדים בהלכה): "העבודה נגדרת לא באופי' של מלאכה זו בכלל, אלא בתכלית המלאכה עכשיו" - סימן בעיגול תיבת "עכשיו", וכתב:

מאן דכר שמי' בקרא?

[6] על מה שכתבו: "מהי כל החקירה בדעת אדה"ז (איך ס"ל בגדר אוכל נפש, אם הוא סימן או טעם), והרי פסק בפירוש (תצה, סעיף ג) "ובלבד שיהא בהן קצת צורך יו"ט?" - כתב:

- מה"ת, או רק דרבנן?

ג. במכתבם כתבו:

ג. "גם א"מ משנ"ת בהשיחה שנ"מ להלכה בין ב' אופנים אלו לענין המתענה ביו"ט. דלפי"ז, מה היתה כל החקירה בדעת אדה"ז, והרי פסק בפירוש (סתקכ"ז סעיף ל'. סתקצ"ז סעיף ד') שהמתענה אסור לעשות מלאכה ביו"ט, וא"כ מוכח שס"ל שהוא טעם ולא סימן? (בסתקצ"ז מזכיר בפירוש "לבשל". ומזה מוכח לכאורה, שגם מלאכות אלו אשר כל ענינם הוא לצורך אוכל נפש, הם רק בגדר "טעם" ולא בגדר "סימן"). מה הי' הכוונה בהשיחה?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[7] על מה שכתבו: "שהמתענה אסור לעשות מלאכה ביו"ט", כתב:

כנ"ל

מוקדש
להיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
בקשר עם יום הבהיר יו"ד שבט
יום מלאות שבעים ואחת שנה
לנשיאות כ"ק אדמו"ר

